

Svar på skriftligt spörsmål SSS 67/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om tidig upptäckt och tidiga insatser mot föräldraalienation

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 67/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Pauli Kiuru /saml m.fl.:

Vad ämnar regeringen göra för att myndigheterna ska identifiera föräldraalienation,

vilka befogenheter kommer att ges åt myndigheter för att på ett tidigt stadium ingripa i föräldraalienation och

vad ämnar regeringen göra för att hjälpa barn och föräldrar som utsatts för föräldraalienation att återknyta kontakten?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Tjänster för barn och familjer har utvecklats på ett mångsidigt sätt genom att stärka föräldraskapsstödet och stödet vid skilsmässor samt genom att förnya barnskyddet enligt klienternas behov. Mödrarådgivningarna når alla barnfamiljer i Finland och i flera kommuner finns rådgivningstjänster där experter ger anvisningar och rådgivning angående barnets vård och umgängesrätt. Det är möjligt att stöda etableringen av förhållandet mellan barn och förälder och förebygga alienation till exempel genom stöttat umgänge eller olika former av familjearbete. Dessutom kan medling i familjefrågor erbjudas i olika skeden av skilsmässan, även under rättegången.

Vänskaplighet i skilsmässor och tidigt stöd för skilda föräldrar har främjats till exempel genom att utveckla föräldraplanen som ett verktyg för att stöda samarbete mellan föräldrar och genom att öppna första hjälpen -stationer för skilsmässor som en ny serviceform för att tillhandahålla stöd och handledning vid akuta separationsituationer. Som en del av utvecklingen av barn- och familjetjänster bedöms även utvecklingsbehovet av skilsmässotjänster som kräver expertis. För anställda inom socialvården anordnas utbildning i barnrätt och metoder både som en del av grundutbildningen och vidareutbildningen, och information om goda arbetsmetoder kommer att spridas aktivt. Utbildning i barnrätt och medling anordnas även för domare.

I lagen om ändring av lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt som träder i kraft 1.12.2019 har föräldraalienation beaktats genom att bättre än idag betona relationerna med personer som står barnet nära och båda föräldrarnas skyldighet att se till att barnets förhållande med vardera föräldern upprätthålls. Lagen innehåller exaktare bestämmelser om hur myndigheterna

Svar på skriftligt spörsmål SSS 67/2019 rd

som en del av helhetsbedömningen ska bedöma vilka lösningar som krävs beträffande vårdnad, boende och umgänge för att bäst upprätthålla kontakten mellan barnet och föräldern. Även den föreskrivna möjligheten för domstolen att förelägga vite i samband med beslut om umgängesrätt ger myndigheterna nya möjligheter att ingripa i verksamhet som står i strid med barnets bästa.

Social- och hälsovårdsministeriet stöder verkställigheten av den omarbetade lagen angående vårdnad om barn och umgängesrätt genom att under hösten ordna utbildning i samarbete med justitieministeriet och Institutet för hälsa och välfärd.

Helsingfors 29.8.2019

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru